

شورای عالی حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران

موضوع:

تأثیر سیره امام علی علیه السلام بر جهان اسلام

محققین:

زینب برازجانی

نسرین آذین فرد

محدثه برازجانی

چکیده

سیره امام علی علیه السلام یک شیوه کامل حکومت داری و سرپرستی برای جامعه مسلمان است که دنباله رو خط و مشی رسول خدا صلی الله علیه و آله است چرا که امام علی علیه السلام خود نمونه یک انسان کامل است که پیروی از سیره ی ایشان موجب هدایت و کمال امت اسلامی است. امروزه جهان اسلام شاهد تجاوزگری مستکبرینی است که اهدافی جز نابودی اسلام و تسلط بر مسلمانان ندارند، ظلم و فقر و بی عدالتی در تمام جهان اسلام وجود دارد. اگر رهبران ملت های مسلمان با سیاست و روش امام علی علیه السلام آشنا باشند و در برابر هیچ مستکبری کوتاه نیایند امروزه جهان اسلام شاهدی پناهی و ظلم نبود. بنابراین هدف از این تحقیق معرفی سیره امام علی علیه السلام و شاخصه های آن به عنوان راه نجاتی برای مسلمانان از نقشه ها و برنامه های شوم استکبار جهانی و در رأس آن آمریکای خیانتکار است چرا که ماهواره شاهد تاثیر سیره و روش ولایی امام علی علیه السلام بر جهان اسلام و پیروزی مسلمانان در جبهه حق علیه باطل بوده ایم از آنجایی که استکبار جهانی با مذاکره، سیاست دروغ و متهم کردن مسلمانان سعی در مخدوش کردن چهره اسلام و مسلمانان دارد پس شناخت شاخصه های آن و علت برخورد مسلمانان با آنها ضرورت دارد. امام علی (ع) در دوران حکومت 5 ساله خود با ناکثین، قاسطین و مارقین به مبارزه پرداخت و طبق شیوه عادلانه و شجاعانه خود با آنها برخورد کرد و با تمام وجود از اسلام و آرمانهای آن دفاع کرد امام خمینی نیز با الگوگیری از سیره امیرالمومنین علیه السلام توانست با هوشیاری و تدبیر به موقع رژیم منحوس پهلوی را به درک واصل کند و همچنین رهبران دیگر کشورهای اسلامی همچون حسن نصرالله رهبر حزب الله لبنان توانست اسرائیل متجاوز را از سرزمین لبنان بیرون کند و حزب الله لبنان را تا سرحد پیروزی هدایت کند به طور کلی مسلمانان با تبعیت از مصداق های سیره امام علی (ع) همچون بیداری و هوشیاری، قیام و مبارزه حق طلبانه و وحدت کلمه می توانند جهان اسلام را از ظلم و تجاوزگری استکبار جهانی نجات دهند.

کلید واژه ها: سیره، استکبار، اسلام، ظلم، آمریکا

پیامبر اکرم صلی علیه وآله می‌فرمایند: ای علی بی شک تو کسی را که پیروت باشد هدایت خواهی کرد و آن که با سیره و راه تو مخالف است به طور قطع تا روز قیامت گمراه خواهد بود.^۱

از صدر اسلام تاکنون جهان اسلام همواره مورد ظلم و تجاوز مستکبرین قرار گرفته است حضرت علی علیه السلام هم در زمان حیات پیامبر صلی الله علیه وآله و هم بعد از وفات ایشان در دوره 5 ساله خلافت خود با بصیرت، تدبیر و شجاعت با عوامل استکبار مبارزه کرده و در جامعه تحت حکومت خود عدالت را برقرار ساخته است و از حقوق شخصی خود به خاطر اسلام چشم پوشیده و در برابر آن‌هایی که حق خلافتش را غضب کردند سکوت کرد. ایشان در این باره می‌فرمایند: «با خاری در چشم و استخوانی در گلو و با این که میراثم را به تاراج رفته می‌دیدم شکیب ورزیدم»^۲ همچنین ایشان در جایی دیگر می‌فرمایند: «حکومت پیامبرمان را از ما گرفتند و به دیگران سپردند و به خدا سوگند اگر از اختلاف مسلمانان و بازگشتشان به کفر هراسی نبود تا سر حد توانمان آن را دگرگون می‌ساختیم»^۳

آری این سیره و روش امام علی علیه السلام است که دشمنان اسلام را بر سر جای خود نشاند و مسلمانان را نجات داد. امام خمینی (ره) نیز همچون علی علیه السلام با تدبیر و بصیرت و شجاعت خود در برابر رژیم منحوس پهلوی ایستادند و انقلاب شکوهمند ایران اسلامی را پایه گذاری کردند امروزه در بسیاری از کشورهای اسلامی ظلم و آوارگی و بی عدالتی بی‌داد می‌کند، مردم یمن، سوریه و فلسطین و دیگر کشورهای اسلامی از امنیت و آرامش محروم شده‌اند استکبار جهانی با فتنه و توطئه سعی در تجاوز به کشورهای اسلامی و مسلط شدن بر آنها را دارد تا با نابودی اسلام به اهداف شوم خود برسد. حضرت امام خمینی (ره) در مورد جنایات روسای جمهوری آمریکا می‌فرمایند: «در نادیده گرفتن حقوق صدها میلیون مسلمان و مسلط نمودن مشتی اوباش بر مقررات آنها و مجال دادن به رژیم غیرقانونی ایران و دولت پوشالی اسرائیل برای غضب حقوق مسلمین و سلب آزادی و معامله قرون وسطایی نمودن جنایاتی است که در پرونده روسای جمهوری آمریکا ثبت می‌شود».

1- علی اکبر، رشاد، امام علی علیه السلام، ج دهم، چاپ دوم، تهران، سازمان انتشارات پژوهشکده فرهنگ و اندیشه اسلامی، 1382، ص 13

2- محمد، ری شهری، گزیده دانش نامه امیرالمومنین علی علیه السلام، چاپ پنجم، دارالحدیث، 1391، ص 179

3- همان، ص 182

سیره امام علی(ع)

براساس آنچه گفتیم سیره به معنای طریقه، رفتار و روش است پیامبر (صلی الله علیه و آله) در دوران حیات خود در شرایط مختلف حضرت علی علیه السلام را به جانشینی خود و به عنوان ولی امر مسلمین معرفی فرمودند زیرا امام علی علیه السلام براستی مصداق کامل اسوه حسنه اند و روش ولایتشان، سبب ترقی و رشد و تکامل جامعه مسلمان خواهد شد و به همان نسبت سرپیچی از روش ایشان گمراهی و نابودی همیشگی را در پی خواهد داشت. پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله درباره سیره امام علی علیه السلام به عمار یاسر این گونه سفارش می فرمایند:

«ای عمار اگر دیدی علی به تنهایی از یک راه می رود و تمام مردم به راهی دیگر می روند به راه علی برو؛ زیرا او تو را به نابودی نکشاند و تو را از مسیر هدایت و رستگاری خارج نسازد.»¹

استکبار

استکبار در لغت

استکبار به معنای خودبزرگ بینی و تظاهر به بزرگی کردن و اظهار بزرگی کردن در حالی که لایق و سزاوار آن نیست.

استکبار در اصطلاح: امام خمینی رحمت الله درباره استکبار چنین می فرمایند: استکبار، نافرمانی و سرکشی حاصل از کبراست و آن در مقابل استسلام است که انقیاد صوری از روی تسلیم باطنی است. پس، نه هر انقیادی استسلام است و نه هر نافرمانی و سرکشی استکبار است. چون فطرت انسانی قبول حق کند، استسلام برای او حاصل شود و چون فطرت، محتجب شود و خود بین و خودخواه شود و در تحت تاثیر عوامل طبیعت واقع شود، از حق و حقیقت گریزان شود و صلابت و قساوت در آن پیدا شود و در نتیجه استکبار کند و از حق

¹- علی اکبر، رشاد، دانشنامه امام علی علیه السلام (سیره)، ج دهم، چاپ دوم، تهران، سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، 1382، ص

سرکشی نماید. پس معلوم شد که استسلام از جنود عقل و رحمان است و لازمه فطرت، مخموره است و استکبار از جنود جهل و شیطان و از لوازم فطرت محجوبه است.

مستکبرین جهان را از آن دید خاص استکباری خود و آن بیماری روحی که در آنها هست نگاه می کنند و این بیماری، موجب این شده است که توده های بزرگ ملت ها را اینها از جهان حساب نمی کنند. آقای کارتر خودش و عده ای که شاید تمام جمعیتشان را ما حساب بکنیم در تمام مملکتها از این قریب سه میلیارد جمعیت دنیا پنجاه هزار نیستند. آنهایی که سران دولت هایی هستند که دیگران را وادار به جور و تعدی می کنند. این دید امثال ایشان این است که همه ملت ها چیزی نیستند. آنی که جزء جهان است عبارت است از یک عده معدودی امثال کارتر و دارو دسته اول و آنهایی که در سایر جاها هم مع الاسف جزء دارو دسته او شده اند، همه جهان را عبارت از این می دانند.¹

شاخصه های سیره امام علی علیه السلام و تأثیر آن بر جهان اسلام

سیره امام علی علیه السلام همیشه الگوی کامل و جامع برای رهبران ملت های مسلمان بوده است. بدون شک بررسی و شناخت راه و روش امام علی علیه السلام در حکومت داری و رهبری جامعه اسلامی کمک موثری در پیشبرد آرمان های دینی و اعتقادی جهان اسلام خواهد داشت. در ابتدای امر برای شناخت هرچه بیشتر سیره ولایی آن حضرت باید به بررسی شاخصه های آن پردازیم.

روش های استکبار جهانی برای رسیدن به اهدافش در شرایط فعلی

نابودی اسلام

یکی از شیوه های استکبار در شرایط فعلی نابودی اسلام از اساس است و مستر همسفر جاسوس انگلیسی مخترع مسلک وهابیت در بین اهل سنت در خاطرات خود می نویسد:

امروزه حکومت با عظمت ما در این فکر است که اسلام را از داخل با یک نقشه مطالعه شده و دقیق با بینش و به مرور زمان نابود سازد. البته این برنامه در آخر کار نیازمند یک لشکرکشی و یورش می باشد ولی این کار

---

¹ - علی رضا حاجی زاده، محمود درآینی، استکبار جهانی و شیطان بزرگ، چاپ دوم، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی 1386، صص 3-5

این روشنفکرانی که در زیر پرده با آمریکا و عمال امریکا روابط دارند هشدار داد. هشدار به اینکه اگر از فضولی دست بر ندارید، سرکوب خواهید شد!¹

حضرت آیت الله خامنه ای درباره وظیفه سازمان کنفرانس اسلامی می فرماید:

سازمان کنفرانس اسلامی در این مورد وظیفه دارد و ما نیز به عنوان عضو سازمان کنفرانس اسلامی وظیفه داریم که به عنوان یک حرکت عظیم انسانی و جهانی علیه تروریسم و تعرض به جان انسان ها و خشونت علیه زندگی عادی و روزمره شهروندان بشری وارد میدان شویم.

مسلمانان جهان باید با هوشیاری و بیداری خود توطئه های دشمن را برای نفوذ و ایجاد تفرقه در بین مسلمانان شناسایی کرده و با اتحاد و یکپارچگی خود با عوامل تفرقه به مبارزه پرداخته و دست به دست هم با قیام و مبارزه حق طلبانه نیروی متجاوزگر اسرائیل و آمریکا را مجبور به عقب نشینی از منطقه خاورمیانه و سرزمین های اسلامی کنند و با همت و تلاش مضاعف سعی در رسیدن به خودکفایی و خوداتکایی ملی شوند تا به حول و قوه الهی به عزت و سربلندی نائل شوند.

---

¹ - معاونت پژوهشی موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، استضعاف و استکبار، ج اول، چاپ اول، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)،

نتیجه گیری

امام علی علیه السلام مصداق کامل اسوه حسنه اند و روش و سیره ایشان همواره سبب ترقی و تکامل جامعه مسلمانان بوده است. شاخصه های سیره ایشان خدامحوری، دشمن شناسی، ظلم ستیزی، تدبیر، عدالت محوری، بصیرت و شجاعت است و همان طور که گفتیم از صدر اسلام تاکنون این شاخصه ها تاثیرات بسزایی بر جهان اسلام نهاده است. از جمله این تاثیرات ایستادگی و قیام مردم قم در 19 دی سال 1356، سرکوب و رسوایی فتنه گران، تحقق امکان شکست اسرائیل و برگشت عزت و هویت اسلامی به ملت های مسلمان و نمونه های بیشمار دیگر است. آمریکا جنایتکار و اسرائیل متجاوز به عنوان مستکبرین جهان امروز با شاخصه ها و روش های خود تلاش می کنند تا بر جهان اسلام مسلط شوند. از جمله شاخصه های آنها استکبار اقتصادی یعنی وابسته کردن و مستعمره کردن کشورهای اسلامی و استکبار سیاسی یعنی نفوذ فکری بر حاکمان و مسوولین جامعه و ایجاد حکومت های وابسته در کشورهای اسلامی و استکبار فرهنگی یعنی انتشار کتاب برضد عقاید مسلمانان و ترویج نظریه نسبیت اخلاق است.

برخورد مسلمانان با نظام استکباری به خاطر جلوگیری از آمیخته شدن حق و باطل، جلوگیری از نفوذ دشمن در جبهه خودی، ممانعت از قانون شکنی، حمایت از مقاومت فلسطین و جلوگیری از فساد سیاسی در جامعه اسلامی و دلایل دیگر ضرورت دارد امام علی علیه السلام در تمام دوران زندگی خود همواره با استکبار و عوامل آن مبارزه کرده تا اسلام را از خطر نابودی حفظ کند ایشان در زمان پیامبر صلی الله علیه و آله با شرکت در جنگ های احد، بدر، خیبر و دیگر جنگ ها با شجاعت در برابر مشرکان و دشمنان اسلام ایستادگی کرده و همه آنها را به درک واصل کرده است و همچنین در زمان خلفای سه گانه و دوره سکوت 25 ساله خود با صبر و سکوت در برابر آنهايي که حق حضرت را غضب کرده بودند به حفظ اسلام پرداختند. ایشان نه تنها در برابر جانشینان غاصب پیامبر (ص) سکوت کردند که به جهت حفظ اسلام با آنها همکاری هم می کردند تا جهان اسلام را از تفرقه و شورش نجات دهند. امام علی علیه السلام در دوره خلافت 5 ساله خود نیز با ناکثین، قاسطین و مارقین به مبارزه پرداخته و فتنه گران را بر سر جای نشانند اما امروزه استکبار جهانی شیوه های جدیدی برای مبارزه با اسلام و مسلمانان به کار می برد آنها با ایجاد تردید در مبانی نظام اسلامی و خارج کردن روحانیت از صحنه، جدا کردن دین از سیاست و مخدوش کردن چهره اسلام در غرب سعی در نابودی اسلام

دارند از طرفی با استفاده از رسانه های جمعی مثل مطبوعات و انتشار کتاب به تبلیغات سوء علیه اسلام می- پردازند. آنها سعی می کنند با مذاکره و وارد کردن اتهامات دولت های اسلامی را به تسلیم در برابر خود واردارند وبا سیاست دروغ و تزویر به اهداف شوم خود برسند. اما مسلمانان جهان در برابر استکبار جهانی وظایفی دارند از جمله اینکه باید در برابر ترفندها و توطئه های دشمنان هوشیار و بیدار باشند و با همت و تلاش خود به خودکفایی و خوداتکایی ملی برسند و سعی در از بین بردن عوامل تفرقه و اختلاف در بین خود کرده وبه اتحاد و همبستگی برسند و در نهایت برای نجات ملت های مظلوم دنیا به قیام و مبارزه حق طلبانه بپردازند و در برابر هیچ مستکبری سکوت نکرده و تا پای جان از اسلام و شعارهای آن دفاع کنند تا بدین وسیله مقدمات ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه شریف را فراهم کرده و با ظهور پربرکت آن حضرت جهان را پر از عدل و داد کرده و نشانه ها و عوامل استکبار نابود گردد.

منابع و مأخذ

- قرآن کریم
- نهج البلاغه
- ابوالقاسمی، محمد جواد، ریشه های ستیز در رفتار آمریکا، چاپ اول، تهران، معاونت فرهنگی سازمان تبلیغات اسلامی، 1377
- بنیاد فرهنگی پژوهشی غرب شناسان، آمریکا دنیا را به کلام سو می برد، چاپ دوم، تهران، سروش، 1384
- بهرامی، قدرت الله، سازمان مجاهدین خلق، چاپ دوم، قم، زمزم هدایت، 1394
- تمیمی آمدی، عبدالواحد بن محمد، متن و ترجمه غرالحکم و درالحکم، مترجم (محمد رحمتی شهرضا)، چاپ اول، قم، نغمه قرآن، 1394
- جرداق، جرج، امام علی (ع) صدای عدالت انسانی، مترجم، (هادی خسروشاهی)، چاپ چهاردهم، قم، موسسه امام عصر (عج)، 1393
- جمعی از فضلا و روحانیون حوزه علمیه قم، آزادی یا توطئه، چاپ دوم، قم، فیضیه، 1379
- چامسکی، نوام، جنگ طبقاتی، مترجم (خلیل دباش) انتشارات بوشهر، 1384
- حاجی زاده، علیرضا، داریتی، محمود، استکبار جهانی و شیطان بزرگ از دیدگاه امام خمینی، چاپ دوم، موسسه تنظیم نشر امام خمینی (ره)، 1386
- خالقی افکنده، علی، امام خمینی و گفتمان غرب، چاپ اول، تهران، انجمن معارف اسلامی ایران، 1379
- سجادی، محمد کاظم، صهیونیسم و تلاش برای نابودی جوامع بشری، چاپ هشتم، همدان، دانشجو، 1387
- شحاده، احمد حسین، دلاوریها حزب الله لبنان و آینده جدید جان عرب، مترجم (محمد رضا میرزاجان (ابو امین))، چاپ اول، تهران، قدر ولایت، 1389
- صفا تاج، مجید، تحولات خاورمیانه پس از انقلاب اسلامی، چاپ اول، تهران، آفاق روش بیداری، 1394

- _____، سناریوی جنگ نفت، چاپ سوم، تهران، سفیراردهال، 1388
- طباطبایی، محمد حسین، ترجمه تفسیر المیزان، مترجم (محمد باقر موسوی همدانی)، چاپ بیست و هشتم، قم، انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین قم
- عطایی اصفهانی، محمد عباس، اعترافات 2، چاپ اول، قم، انتشارات حسن عباس، 1390
- غلامی، نجفعلی، دشمن شناسی (بررسی اندیشه های رهبر معظم انقلاب اسلامی)، چاپ دوم، قم، موسسه فرهنگی ولاء منتظر (عج)، 1393
- خراسانی، محمد محمودی، عوامل اقتدار از منظر قرآن و حدیث، چاپ اول، قم، کتاب آشنا، 1389
- محمدی ریشه‌ری، محمد، گزیده دانش نامه امیرالمؤمنین (علیه السلام)، چاپ پنجم، قم، دارالحدیث، 1391
- مکارم شیرازی، ناصر، با همکاری جمعی از نویسندگان، تفسیر نمونه، چاپ سی نهم، تهران، دارالکتب الاسلامیه، 1386
- واعظی، حسن، تروریسم، چاپ اول، تهران، سروش، 1380